

Digitaal Stelsel Omgevingswet

De Omgevingswet biedt gemeenten de kans om in de leefomgeving het verschil te maken. De wet geeft gemeenten namelijk veel ruimte om lokale afwegingen te maken over veel aspecten van de leefomgeving. Daardoor kunnen gemeenten meer maatwerk leveren en de kwaliteit van de leefomgeving verbeteren.

Actoren leefomgeving

In de leefomgeving zijn veel verschillende actoren betrokken, vaak in meerdere rollen. Denk daarbij aan:

- Overheden (Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen, omgevingsdiensten) die optreden als wet- en regelgever, toezichthouder en handhaver, initiatiefnemer en belanghebbende;
- Burgers in de rol van initiatiefnemer/innovator, belanghebbende, inwoner, belastingbetaler;
- Bedrijven in de rol van initiatiefnemer/innovator, belanghebbende, adviseur, architect, bouwer, vervuiler, belastingbetaler.

Samenwerken en verbinden

In de wet staat het verbinden en samenwerken van actoren centraal. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ondersteunt dat. Het DSO is daarom ook een randvoorwaarde voor de inwerkingtreding van de wet. Zonder een goed werkend DSO kan de wet niet goed worden uitgevoerd. Elke gemeente sluit hier op aan. Het DSO fungeert met een goede (digitale) communicatie en informatievoorziening als smeeroilje voor het verbinden en samenwerken. Het DSO biedt:

- een gelijke en transparante informatiepositie voor alle partijen, in alle verschillende rollen;
- dienstverlening vanuit de overheid die past in de geest van de wet;
- mogelijkheden voor de verschillende overheden om te acteren als één overheid;
- een voor iedereen toegankelijke verzamelplaats voor alle wet- en regelgeving van alle overheden;
- toegang tot alle op één locatie geldende regelgeving.

Het DSO heeft een 'loket', waarin alle gegevens over de fysieke leefomgeving geografisch en tekstueel worden gepresenteerd (met één klik op de kaart), en een landelijke voorziening, waarmee de informatie over de leefomgeving bij elkaar wordt gebracht en uitgewisseld. Omgevingsbesluiten, zoals omgevingsvisies en omgevingsplannen, zijn via het loket terug te vinden in het DSO. Dat geldt ook voor informatieproducten die op onderdelen van de leefomgeving gespecialiseerde informatie bevatten zoals de geluidskaart, milieuzones en natuurgebieden.

Functionaliteiten DSO-LV

Om het DSO zo goed mogelijk te laten functioneren zijn verschillende afspraken en voorzieningen nodig. De voorzieningen van het DSO-LV zijn op hoofdlijnen:

- Een register met de beschikbare omgevingsdocumenten zoals omgevingsvisies, omgevingsplannen, omgevingsverordeningen;
- Een set met (technische) standaarden om deze omgevingsdocumenten uit te wisselen, te publiceren en te presenteren;
- Een stelselcatalogus waarin te gebruiken standaard begrippen ter beschikking worden gesteld voor gebruikers;
- Een verzameling van toepasbare regels die de basis vormen voor vragenbomen om gebruikers in gewone mensentaal door de juridische werkelijkheid heen te loodsen;
- Een voorziening om met een klik op de kaart de geldende regels op een locatie te kunnen tonen;

- Eén loket waar de gebruikers kunnen starten met hun vragen over de leefomgeving en waar centraal vergunningaanvragen en meldingen kunnen worden gedaan;
- Een (digitale) samenwerkingsruimte waarmee verschillende actoren gezamenlijk kunnen werken aan hun ideeën, plannen en vergunningaanvragen;
- Een verzameling informatieproducten over verschillende gespecialiseerde aspecten van de leefomgeving, zoals de geluidskaart, milieuzones, natuurgebieden;
- Een voorziening om te kunnen 'tijdreizen', om vast te stellen welke regels wanneer allemaal van toepassing waren.

Opbouw DSO

Voor een aantal voorzieningen is het efficiënt en effectief om ze landelijk te ontwikkelen: het **DSO-LV** (Landelijke Voorzieningen). Dit is het deel waar alle overheden gebruik van maken. Daarnaast is er voor het gemeentelijk veld een **DSO-CG** (Collectief Gemeentelijke voorzieningen). Hierin worden collectieve voorzieningen beschikbaar gesteld, die specifiek zijn voor gemeenten. Het **DSO-G** (Gemeentelijke voorzieningen) is het deel dat een gemeente individueel moet organiseren. In het gemeentelijk veld zijn daarbij de principes leidend van 'samen organiseren' en van 'common ground'. De onderdelen die voor alle gemeenten

gelijk en beleidsarm zijn, worden zoveel mogelijk samen opgepakt. De gemeentelijke beleidsvrijheid in de leefomgeving staat hierin natuurlijk voorop.

Ook voor waterschappen, provincies en Rijk zijn er verschillende onderdelen die collectief (Cx) of individueel kunnen worden ontwikkeld.

Een goed functionerend Digitaal Stelsel Omgevingswet

Voor een goed functionerend Digitaal Stelsel Omgevingswet is optimale communicatie nodig tussen de verschillende onderdelen (DSO-LV, DSO-CG, DSO-G, DSO-CR, DSO-R, DSO-CP, DSO-P, DSO-CW, DSO-W). Dat vraagt om een goede en logische aansluiting tussen de technische voorzieningen en de inhoud. En dat vraagt om standaardisatie van onderdelen en functionaliteiten en een harmonisatie van de gebruikte begrippen. De relatie met de geest van de wet is daarbij van groot belang. Een belangrijk deel van de ontwikkeling van het DSO zit dan ook in het maken van afspraken over standaardisatie, harmonisatie en beheer. Goede samenwerking is hiervoor een randvoorwaarde, binnen het DSO tussen de overheidsactoren en binnen de leefomgeving met burgers en bedrijven in al hun verschillende rollen.

Meer informatie:

www.vng.nl/omgevingswetkompas

www.da2020.nl/ondersteuningsmiddelen/checklist-informatievoorziening-omgevingswet